

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธนะ ชาวพุทธพระพุทธเจ้าสอนไว้แล้วนะ

“ธรรมะย่อมชนะอธรรม”

ธรรมะนี้สุดยอดเลย ธรรมะคือความถูกต้อง ความถูกต้อง ความดีงาม ศีลธรรม จริยธรรม ต้องชนะทุกๆ อย่างเลย แต่กว่าจะชนะ เห็นไหม กว่าจะสู้ได้ เหมือนพวกเรานี้ทำดี ทุกคนจะพูดเลยว่าทำดีไม่ได้ดี แต่ทำดีของใครล่ะ? เด็กๆ ทำดี เอามาวัดนี้บางคนนะเด็กๆ ต้องไปงัดเอามาจากที่นอน มันก็ว่า อู๋ อั้นนี่เป็นสุดยอดคนนะ แต่พ่อแม่หามา นะ หาของหาทุกอย่างมาให้ลูกให้ทำบุญ กว่าจะไปงัดมันออกมาจากที่นอนมันยังบอกว่างานใหญ่เลย

นี่ก็เหมือนกัน ทำดีของใคร? เรว่าทำดีๆ ทุกคนบ่นว่าทำดี ไปดูครูบาอาจารย์สิ นี่เราไปหาอาจารย์จันทร์เรียนมา อาจารย์จันทร์เรียนบอกว่าสมัยอยู่กับหลวงปู่ชอบ เดินขึ้นเขาไป ๓ วัน น้ำก็ไม่จะมีจะกิน กินน้ำปัสสาวะตัวเอง น้ำปัสสาวะตัวเอง น้ำเหงื่อตัวเองนี่คั้นออกมากิน ท่านบอกว่าต่อสู้กันมาขนาดนั้น แล้วมาเห็นการทำกันของพระปฏิบัติเดี๋ยวนี้ท่านบอกว่าเหมือนเด็กเล่นขายของนะ

นี่ทำดีของเรา พวกเราเห็นพระปฏิบัติที่ว่า อู๋อู๋ พระนี่เคร่งครัดมาก พระนี่เคร่งครัดมาก ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าไอ้เด็กเมื่อก่อนนี่ นี่ความดีของใคร? ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว แต่ความดีของใคร? แต่ดีของเรา เราดีแค่นี้เราก็ว่าเป็นความดีแล้ว เห็นไหม ส่วนใหญ่เกิดขึ้นมานี้ความดีของกิเลสมันก็มีมากนะ ถ้าความดีของธรรม นี่ศีลธรรม จริยธรรม ศีลธรรมฝ่ายที่เป็นธรรมะต้องชนะอธรรม

ธรรมะต้องชนะอธรรม เห็นไหม คุณบอกว่าธรรมะของเขาๆ ธรรมะของโจร นี่เสียงข้างมากๆ เสียงข้างมากมันได้ยังไง? นี่อำนาจมันได้มาอย่างไร? สุดท้ายมันก็แพ้ความจริง สิ่งที่แพ้ความจริง ความจริงคืออะไร? ความจริงคือความถูกต้องดีงามไง นี่เอาเสียงข้างมาก เอากฎหมาย

บังคับใจ กฎหมายนี่นะ กฎหมายอำนาจรัฐ ถ้ามันจะใช้ได้ต่อเมื่อมันถูกต้องแล้วคนยอมรับ ถ้าไม่อย่างนั้นใช้ไม่ได้เลย กฎหมายอันไหนก็ใช้ไม่ได้

กฎหมายเอาไว้บังคับคนใช้ไหม? แต่คนที่ดีขึ้นมามันเหนือกฎหมาย เห็นไหม คุณสโน การประพฤติปฏิบัติของเรา กฎหมายมีไว้บังคับใคร? ถ้ามีไว้บังคับ นี่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไปแล้ว ธรรมและวินัย สิ่งที่เป็นวินัย สิ่งที่เป็นธรรม นี่สิ่งนี้มันเป็นสมมุติบัญญัติ สมมุติบัญญัติคนมัน เขียนขึ้นมา เรานี่ประชาธิปไตยใช้ไหม? เราออกกฎหมายมา แต่เราก็เปลี่ยนแปลงกฎหมายได้ คนนี้เปลี่ยนแปลงกฎหมายได้ เพราะกฎหมายเราเป็นคนเขียนขึ้นมาเอง

ความคิดของเรา ความคิดของกิเลส ความคิดของใคร? นี่สิ่งต่างๆ ถ้าเป็นความชอบธรรมมัน อยู่ที่ไหนมันก็คินะ นี่ทองอยู่ที่ไหนมันก็ไม่กลัวไฟหรือก ำไฟยิ่งเผาทองมันยิ่งสุกนะ มันจะไล่แต่ จีทองออกไป สิ่งที่ไม่คือออกไป แต่ถ้าเป็นความชั่วมันไม่กล้าเผชิญสิ่งใดๆ เลย อ้างกฎหมาย อ้าง แต่สิ่งที่เป็นสมมุติเราบัญญัติขึ้นมา แล้วคุณ คุณคนที่เป็นนักกฎหมาย เห็นไหม นักกฎหมายที่ดีเขา ต้องติดตามบทกฎหมาย แล้วต้องทำให้ถูกต้องศีลธรรม ถูกต้องกฎหมาย ถูกต้องศีลธรรม แต่ถ้า นักกฎหมายเอากฎหมายไว้หากิน กฎหมายนี้หาเงินได้ทั้งนั้นแหละ

กฎหมาย เห็นไหม คุณบริษัทใครก็ได้เอากฎหมายยึดมาได้เลย บริษัทใช้เล่ห์ห้อยเดียว ยึด มาด้วยเล่ห์กล เขาไม่ต้องลงทุนอะไรเลยนะ เขาใช้เล่ห์กลของเขา เขายึดบริษัทของเราไปต่อหน้า ต่อตานะ อ้างกฎหมายอ้างกัน แล้วมันถูกต้องตามศีลธรรมไหม? เรารู้ๆ อยู่ว่าเราไปโกงเขามา เรา รู้ๆ อยู่ว่าเราไปยึดของเขามา นี่มันจะถูกต้องตามศีลธรรมไปได้อย่างไร?

มันไม่ถูกต้องตามศีลธรรมหรือ แต่ก็อ้างกันไป นี่มันเรื่องของโลกๆ ถ้าเราประพฤติ ปฏิบัติ นี่เราชนะศึกหมื่นแสนนะ คุณด้วยพันคุณด้วยแสน มันก่อกรรมก่อเวร การชนะตนเอง สำคัญที่สุดนะ ถ้าการชนะตนเอง เห็นไหม ถ้าการชนะตนเองนี่เหนือธรรมวินัยไง เหนือธรรม เหนือวินัย เหนือกฎหมายหมดเลย

ความคิดของเราเหนือกฎหมาย กฎหมายนี้เป็นเรื่องสมมุติเท่านั้นแหละ สิ่งที่เป็นสมมุติแต่ เขายึดของเขา ยึดของเขาเพราะเขาโกงใจ คนเราไม่มีสิ่งใดเลย จะเอาสิ่งนี้เป็นอาวุธ เอากฎหมาย เป็นอาวุธ แต่ถ้ามันเป็นสิ่งที่ชอบธรรม อาวุธเราก็ต้องยอมรับ เราต้องยอมรับนะ มนุษย์เป็นสัตว์ สังคม เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย

“มนุษย์นี่โง่กว่าสัตว์”

นี่เรารู้ว่ามนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐๆ แต่โดยสามัญสำนึกมนุษย์นี่โง่กว่าสัตว์ สัตว์นี่คูติ คุณกมันบินได้ตามอิสรภาพของมันนะ มนุษย์เกิดขึ้นมาต้องสร้างกติกาสังคม สร้างโชตรวนไว้มัดตัวเองใจ เพราะเป็นสัตว์สังคมใช่ไหม? สัตว์สังคมทำไมเอารัดเอาเปรียบกัน? เพราะมนุษย์มันฉลาด มนุษย์ฉลาดกว่าสัตว์ สัตว์มันใช้แต่กำลังนะ คูติที่มีเขี้ยว มันกัดกันด้วยเขี้ยว มันตะปบกันด้วยเขี้ยว มนุษย์นี่ใช้ปัญญา ใช้สมองหลอกหมดเลย หลอกจนหมดเนื้อหมดตัวเลย

มนุษย์นี่ร้ายมาก ถ้าคนทำชั่วนะมันทำได้มหาศาลเลย ด้วยความคึกมันคัมมันคุ่น เราไม่ทันมันหรอก เราไม่ทันหรอก แต่ถ้าเป็นคนมีศีลธรรม เห็นไหม คูติเราคูตูกหลานเราสิ ลูกหลานเราถ้ามันมีการศึกษา ให้มันมีเขี้ยวปัญญาขึ้นมา นี่สิ่งต่างๆ มันส่งต่อกัน คูติคูพระเรา เห็นไหม ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานมา พระนี่ไม่ขาดช่วงนะ ถ้าพระขาดช่วง คูติลังกาไม่มีหรอก สยามวงศ์ ลังกาวศ์ ทำไมต้องมาบวชกัน? พระนี่ไม่ขาดช่วงเลย

นี่ก็เหมือนกัน มนุษย์เรา เผ่าพันธุ์ของเราเราไม่ขาดช่วง เห็นไหม ลูกเด็กเล็กแดงให้มีการศึกษา แล้วถ้าผู้ใหญ่มันเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีล่ะ? เป็นแม่ป้อนะ บอกเดินให้ตรงๆ เดินอย่างฉันเดินให้ตรง ก็มึงเดินไม่ตรง มึงเดินไม่ตรงแล้วบอกให้คนอื่นเดินตรงได้อย่างไร? แต่ถ้าเราเดินตรงขึ้นมา คูติคูการปกครอง คูยศัทธิเป็นมหาราชมีชกที่องค์ นี่สิ่งที่สร้างสมขึ้นมามันมีที่องค์ นี่สิ่งนี้มันยอมรับกันที่ไหน? มันยอมรับกันที่คุณธรรมนะ

ถ้าคุณธรรมความดี ทำดีมันอยู่ที่ไหนล่ะ? ความดีมันยอมรับขึ้นในหัวใจ การลงใจ ใจนี้มันลงนะ คูติเวลาพวกเราลงครูบาอาจารย์อยู่ที่ไหนล่ะ? เพราะท่านทำได้นะ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะพูดสิ่งใดก็แล้วแต่ท่านรู้หมดแล้ว เวลาครูบาอาจารย์เรากราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ เป็นสมมกุตรัสรู้เองโดยชอบ ตรัสรู้เองโดยชอบ แต่เจ้าลัทธิต่างๆ ตรัสรู้เองโดยไม่ชอบ ไม่ชอบที่ไหน? ไม่ชอบที่ตัวเองคิดว่าเป็นธรรมไม นี่เป็นธรรมๆ แต่มันไม่ชอบ ไม่ชอบเพราะอะไร? เพราะมันไม่ได้ทำสิ่งใดเลย มันปิดสิ่งสกปรกซ่อนไว้ในใจได้พรม

นี่ก็เหมือนกัน ว่างๆ ว่างๆ ไม่มีเหตุไม่มีผลจะไปว่างได้อย่างไร? มันไม่ว่างหรอก ว่างเดี๋ยวมันก็ติกลับ มันติกลับตลอดเวลา มันไม่ชอบใจ ไม่ชอบคือมันไม่มีเหตุไม่มีผล มันไม่มีสิ่ง

ธรรม ไม่มีกิจจัญญาณ ไม่มีความเป็นจริงจากหัวใจของมัน แต่ถ้ามันเป็นความชอบนะ ความชอบมันมีเหตุมีผล

คูสิเราโค่นต้นไม้ทั้งต้น เราขุดรากถอนโคนมันขึ้นมา เราอาบเหงื่อต่างน้ำขนาดไหน? แล้วเราโค่นต้นไม้ทั้งต้นเราทำขนาดไหน? แล้วการขุดการทำลายนั้นเราจะบอกคนอื่นไม่ได้ มันเป็นไปได้อย่างไร? โค่นต้นไม้ทั้งต้น มันล้มก็เห็นว่ามันล้มนะ ขุดรากถอนโคนมันก็เห็นว่าขุดรากถอนโคนมันนะ นี่ก็เหมือนกัน ในการภาวนา ในการกระทำของใจ ใจมันต้องมีเหตุมีผลลึ่ว่างๆ ว่างๆ ว่างอย่างนี้มันว่างแบบฤทธิชีไพรัง ว่างแบบไม่รับผิดชอบ ไม่ทำสิ่งใดเลย

นี่ไงคำว่าไม่ชอบ ไม่ชอบมันบอกเขาไม่ได้ ไม่ชอบนี่มันบอกเขาไม่ได้ เหมือนเราทำงานไม่เป็น เห็นไหม เรียนมาทั้งชีวิตนะ นี่เขาพูดประจำ เรียนมาทั้งชีวิตเอากระดาษใบเดียว ความรู้ไม่เอา แต่ในทางยุโรปเขาเอาความรู้กันนะ ใบประกาศไม่มีความสำคัญเลย สำคัญว่าคนนี้มีความรู้จริงหรือเปล่า คนนี้ทำได้จริงหรือเปล่า เขายอมรับกันที่คุณธรรม เขายอมรับกันที่ความรู้ อันนั้น เขาไม่ได้ยอมรับที่แผ่นกระดาษนะ

สังคมของเรามันสังคมที่เอาแต่หน้าแต่ตา กัน นี่เอาแผ่นกระดาษมาใส่กรอบมาไว้กัน แต่ความรู้ไม่มีเลย เห็นไหม คูสิเราศึกษามา ศึกษาทางปริยัติ ปริยัติต้องทบทวนๆ ตลอดไป ในการปฏิบัตินะ พระอรหันต์หลงลืมในอะไร? พระอรหันต์หลงลืมในสมมุติบัญญัตินะ สมมุติที่เราคุยกันอยู่นี้พระอรหันต์หลงได้ เพราะอะไร? เพราะมีศัพท์ใหม่ๆ ตลอดเวลา เพราะเขาไม่รู้กับเราหรือ

ศัพท์ใหม่ๆ เห็นไหม พระอรหันต์หลงในสมมุติบัญญัติ คือไม่เข้าใจคำพูดที่เขาพูดกันเล็กๆ เขาพูดไม่รู้เรื่องหรือ แต่พระอรหันต์ไม่หลงในอริยสัจ สัจจะความจริงในหัวใจ วิธีการกระทำ ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ด้วยมรรคญาณมันตัดกันอย่างไรในหัวใจ มันตัด มันขาดออกไป อันนั้นไม่หลง ไม่หลงเพราะอะไร? เพราะมันเป็นงานของใจใช่ไหม? มันเป็นงานของใจ

คูสิดูความรู้สึกเราสุขทุกข์นี่เราหลงไหม? เราพอใจไหมสุขทุกข์? สุขทุกข์มันกระทบใช่ไหม? ใจมันกระทบแล้วก็มันสุขมันก็ทุกข์ นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่มีมันเป็นความจริงมันเป็นความจริงจากหัวใจ มันเป็นภวานามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากใจ ปัญญาที่เกิดจากภพ จากการกระทำ เห็นไหม นี่กิเลสสวะ อวิชาสวะ ภวาสวะ ภพทั้ง ๓ แล้วก็บอกว่ามีกิเลสทำไม่ได้ มีกิเลสทำไม่ได้

มีกิเลสทำไมจะทำไม่ได้ เพราะมีกิเลสไปถึงเอากิเลส เอาสิ่งที่เป็นกิเลส เอาอวิชชา เอา ความไม่รู้จักกิเลส เปลี่ยนแปลงให้มันรู้จักกิเลส แล้วมันรู้จักกิเลสแล้วมันก็ทำลายกิเลส ทำลาย ตัวมันเองไง นี่งานของใจมันเป็นอย่างนั้น ความสกปรกของใจ มือที่มันสกปรก มือนี้ต้องล้าง ด้วยมือตัวเอง มือเราสกปรกนะ แล้วไปมองคนอื่นเขาล้างมือไง ครูบาอาจารย์ท่านทำอย่างนั้น มรรคญาณเป็นอย่างนั้น เห็นคนอื่นเขาล้างมือ มือเขาสะอาดมือเราไม่สะอาดหรอก ถ้ามือเราจะ สะอาดเราต้องล้างมือเราเอง มือเรานี่ต้องล้างมือเรา มือเราถึงสะอาด

ใจก็เหมือนกัน ศึกษาธรรมขนาดไหน มันเป็นวิธีการของคนอื่นทั้งนั้น มันเป็นวิชาการ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นธรรม เป็นธรรมเป็นสาธารณะ เราดูสิ เห็นไหม ฝน ตก แดดออก อากาศที่มันเปลี่ยนแปลงไปตลอดมันก็เป็นธรรมชาติของมัน แล้วเราได้อะไรล่ะ? เราเป็นคนๆ หนึ่ง มีความรู้สึกอยู่ในอากาศนั้นใช่ไหม? ฝนตกแดดออกเราอยู่ในท่ามกลางนั้นใช่ ไหม? เราเป็นคนรู้ฝนตก แดดออกใช่ไหม? แต่เราควบคุมมันได้ไหม?

สังขธรรมความจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน ธรรมชาติๆ มันก็ เป็นธรรมชาติอันนั้นแหละ แล้วเอ็งรู้อะไร? เอ็งทำอะไร? เอ็งสุขทุกข์ในธรรมชาตินั้นก็ศึกษามัน เฉยๆ แต่ขณะที่เวลาประพฤติกฎปฏิบัติขึ้นมา สภาวะธรรมในหัวใจทำอย่างไร? ใจนี้ทำอย่างไร? ควร เข้ามาอย่างไร?

นี่ไงถ้ามันชนะที่นี้ชนะอย่างหนึ่งนะ นี่มันเหมือนผู้ใหญ่ชนะ เหมือนเราเป็นพ่อแม่คน ลูก เราหลายคน ลูกเราบางคนก็ฉลาดหลักแหลม ลูกเราบางคนก็ปัญญาปานกลาง ลูกเราบางคนเขา พอยู่ได้ จะว่าปัญญาน้อยกว่าได้ แล้วเราจะบริหารอย่างไร? เราจะให้ลูกคนนี้ฉลาดขึ้นมา นี้ ทำงานอย่างไร? เพื่อประโยชน์กับอะไร? ลูกคนนี้ปัญญาปานกลางต้องทำอย่างไร? ลูกคนที่ ฉลาดน้อยจะให้เขาดำรงชีวิตอย่างไร?

นี่จะบอกว่ามันเป็นผลของวิญญูะ มันเป็นผลของกรรม คนจะให้ฉลาดเสมอกันมันไม่มี คนจะให้ดีเหมือนกันหมดมันก็ไม่มี มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก ทำให้คนดีไปหมดมันเป็นไปไม่ได้ หรอก เพราะคนทำกรรมชั่วมาก็มี คนทำความดีมาก็มี ทำอย่างไรให้คนดีมันดีขึ้นได้ แล้วทำ อย่างไรให้คนดีเข้าถึงสังขธรรมให้ได้ แล้วควบคุมกันไป

นี่มันเป็นกระแสน้ำสงคมนะ ขนาดสมัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นอย่างนี้ เหมือนกัน ทำไมพระเทวทัตเป็นญาติในสายเลือดด้วย เป็นสาวกด้วย มาศึกษาด้วย ทำไมพระ

เทวทัตทำกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดนั้น? นี่ไงเพราะอะไร? เพราะมันเป็นของเดิม เห็นไหม ดูชุกชกตั้งแต่เริ่มต้นที่ปรารณาพุทธภูมิมา นี่ไปค้าขายทองคำ ไปแลกของเก่า ไปเห็นทองคำ

สุดท้ายพระเทวทัตอยากได้ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้มีธรรม โอ้โฮ มันมีคุณค่ามาก ถึงบอกจะแลกเท่าไรก็ได้ ให้ไปแล้วแลกมาได้ เทวทัตอยากได้ของเขา หลอกเขา สุดท้ายไม่พอใจกำทรายขึ้นมา นะ นี่กำทรายแล้วปล่อยไป เหมือนกับเรากรวดน้ำ แต่กำทรายขึ้นมาแต่เป็นอาฆาตไป บอกว่าจะจงล้างจงผลาญกันทุกภพทุกชาติ แล้วก็จงล้างจงผลาญกันมาเป็นชาติสุดท้าย เห็นไหม ที่ว่าเป็นพระเวสสันดร เป็นชุกชก มาเกิดเป็นเทวทัต มาเกิดกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเกิดในสายเลือดเดียวกันด้วย

แต่สุดท้ายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำดีๆ ดีที่สุดจนพ้นจากดีไปหมดเลย แต่พระเทวทัตอาฆาตมาดร้ายกันมา ถึงที่สุดแล้วนะ การกระทำมา เห็นไหม ดูสิคู่แข่งกันเขาแข่งขันกันมา เขาต้องแข่งขันกันมาตลอด พระเทวทัตก็สร้างแต่ความอาฆาตมาดร้ายมา แต่การกระทำเห็นไหม ดูสินักกีฬาเล่นตุ๊กตัก เล่นไม่ดีแต่มันก็ฝึกฝนมาตลอดใช่ไหม?

พระเทวทัตนี้ขณะที่แข่งขันมากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สร้างบุญญาธิการมาเหมือนกัน เพราะเกิดมาร่วมกันก็จงล้างจงผลาญมาตลอด จงล้างจงผลาญในทางที่ลบ แต่หัวใจมันก็พัฒนามา จนสุดท้ายได้คิดนะ พระเทวทัตยังได้คิดเลย นี่คิดถึงเสียใจว่าทำลายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมาขอขมาไป มาขอขมาแต่ว่าทำไว้มากจนธรณีสูบไป แต่ก็ยังอธิษฐานนะ อธิษฐานว่าสิ่งที่เหลือนี้ถวายเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สำนึกผิด

ความสำนึกผิดอันนี้มันกลับใจ พอกลับใจนี้พระเทวทัตตกนรกไป นี่ตกนรกอเวจี แต่ถึงที่สุดแล้ว นี่ในตำราบอกไว้ชัดเจนมากเลย ต่อไปพระเทวทัตพ้นจากนรกอเวจีขึ้นมา จะตรัสรู้เองโดยชอบเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าเหมือนกัน เพราะสิ่งที่สร้างมา สร้างพลังมา สร้างสิ่งต่างๆ มา แต่ที่รู้ความเห็นมันผิด

ดูสิเรานี้คนฉลาด แต่ถ้าหมุนไปในทางโง่งมันก็โง่ง เห็นไหม หมุนไปทางที่ดีมันก็ดี ปัญญาที่อยู่ในการควบคุม นี่สติปัญญา สติ สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ ความเห็นผิด ฉลาด ถ้าฉลาดในทางโง่งมันก็โง่งๆ ไปเรื่อยๆ ฉลาดทางดีก็ดีไปเรื่อยๆ แล้วเรากลับจากโง่งมาเป็นดี

เพราะปัญญามันมีอยู่แล้ว ถึงบอกว่าพระเทพทัตจะมาตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าองค์ต่อไปข้างหน้า

นี่เพราะการสร้างมา ปัญญาสร้างมา ความเห็นนิคตเดียวระหว่างดิกับชั่วเท่านั้นแหละ แต่ถ้าปัญญามันฝึกฝนมามันจะดี เห็นไหม นี่เวลาประพฤติปฏิบัติถึงว่าต้องมีสัมมาทิฐิ สัมมาทิฐิคือความเห็นที่ถูกต้อง การกระทำที่ถูกต้อง ถ้าการกระทำที่ไม่ถูกต้องมันทำโดยเรา ทำโดยสามัญสำนึก นี่ธรรมะย่อมชนะอธรรม ทั้งข้างนอก ทั้งข้างในนะ ข้างนอกนี่คุณธรรมะย่อมชนะอธรรม แต่กว่าจะชนะมันก็ต้องสร้าง ต้องทำให้คนเข้าใจ

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะจากภายในต้องทำให้เราเข้าใจ ต้องทำให้เราเห็นว่าอะไรดี อะไรไม่ดี ถ้าเราเข้าใจว่าสิ่งไหนดีแล้วมันจะทำได้หมดแหละ งานที่ว่าหนักหนาสาหัสสาครรจ์จะเป็นงานเบาไปหมดเลย ถ้าใจมันเอานะทุกอย่างทำได้หมดเลย ภูเขาทั้งภูเขานี้ย้ายได้ มนุษย์ย้ายมันได้หมด ทำได้หมดเลย แต่ถ้ามันอ่อนแออะ ก้อนหินก้อนเดียวก็ยกไม่ขึ้น เพราะใจมันไม่เอา

ถ้าใจมันมีสัมมาทิฐิ มันมีความเห็นที่ถูกต้อง มันเห็นว่าเป็นทรัพย์จากภายนอก ทรัพย์จากภายใน ไม่อย่างนั้นพระเราจะอดอาหารทำไม? อาหารนี้เต็มมหาศาลเลย ไม่ได้เอาออกมาฉันก็มีอาหารเขามาถวายอยู่ บิณฑบาตมาก็ได้ฉัน ทำไมไม่ฉันอาหาร? อดอาหารทำไม? ก็มันเป็นของเล็กน้อยใจ มันเป็นของแค่บำรุงร่างกาย เห็นไหม แต่หัวใจมันว่าเหว่ หัวใจมันทุกข์ หัวใจมันเศร้าหมอง เราอดอาหารเพื่อไม่ให้กิเลสมันเหี้ยมขี้ ทำให้เรามีกำลังขึ้นมา

มันทรัพย์จากข้างนอก สมบัติจากข้างนอก สมบัติจากข้างใน ถ้าคนเห็นสมบัติจากข้างใน สมบัติจากข้างนอกมันก็แค่อาศัย แค่อาศัยพึ่งพิงกัน แต่สมบัติจากข้างในเราจะหาอย่างไร? มันมีสมบัตินอก สมบัติใน แล้วสมบัติในเป็นอย่างไรล่ะ? สมบัติใน ถ้าคนไม่เป็นมันก็ไม่รู้ สมบัติในถ้าจิตมีสติไหม? คนมีสติสัมปชัญญะทำอะไรผิดน้อยมาก จะไม่ผิดเลย

คนมีสติสัมปชัญญะทำจิตสงบขึ้นมาได้ จิตสงบมันมีความสุขหรือยัง? ถ้าจิตมีความสุขอะไรมันซื้อได้? เงินที่พันล้านก็ซื้อสมาธิไม่ได้ เงินที่พันล้านก็ซื้อมรรค ผล ไม่ได้ เงินที่พันล้านซื้อสติปัญญาไม่ได้ สติปัญญาฝึกฝนขึ้นมา เข้าวินัยเงินซื้อไม่ได้

เข้าวินัยทุกอย่าง สติปัญญา การฝึกฝน เกิดมาจากการกระทำทั้งหมด เศรษฐีก็ถูกพินคนทุกข์จนเข็ญใจ มีสติ มีจิตเหมือนกัน ต้องหาด้วยเหมือนกัน ต้องทำสมาธิ ทำปัญญาขึ้นมา

ทุกๆ คน ไม่มีใครซื้อ ไม่มีใครขาย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “นี่เฝ้าทางเราเป็นคนซื้อบอก” เราจะก้าวถึงหรือก้าวไม่ถึง นี่เป็นการก้าวเดินของเราเองเท่านั้น

เป็นการก้าวเดิน เป็นการกระทำของพวกเขา เห็นไหม เห็นสมบัติจากภายในแล้ว การกระทำมาจากไหน? การกระทำทั้งงานใจ เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา นั่งงานข้างนอกเราทำหน้าที่ การงานก็เพื่อผลประโยชน์ เพื่อธุรกิจ เพื่อการค้า เพื่อปัจจัยเครื่องอาศัย แต่ถ้างานภายในล่ะ? งานภายในทำเพื่อเรา ไม่มีใครเห็นแต่เรา รู้ เราของเรา เป็นสันติภูมิจึง เป็นปัจจัยตัดตั้ง ปัจจัยตัดตั้งคือ ประสบ สันติภูมิจึงคือมันรู้ถึงที่สุดของมัน นี่เกิดขึ้นมาจากการกระทำนะ

ถ้าธรรมะชนะอธรรมจากภายใน มันจะรู้จะเห็น แล้วจะเชื่อมั่น แล้วทำได้ ทำได้นะถ้าจะไปทำอย่างนั้น แต่ถ้าพูดถึงว่ากรรมของสัตว์ เห็นไหม กรรมของสัตว์ ถึงเวลาของเขา เขาจะรู้ตัวของเขา ถึงเวลาของเขา ถ้าเขาคบมิตรดี ถ้าเขาคบมิตรไม่ดี ถึงเวลาจะเสียโอกาสไปเฉยๆ เวลาคือการพบกันนี่ไง การพบกันนี่นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลยนะ นี่ถ้าคบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพาพ้นจากกิเลสหมด นี่คบมิตรดี ใจ คบมิตรดี

ในสังคมไทยเรา สังคมของชาวพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นพระอรหันต์ เห็นไหม ถึงพูดไว้ในพระไตรปิฎก แล้วมันถึงตถุผลึกเป็นประเพณีวัฒนธรรมของเรา ประเพณีวัฒนธรรมของเรานะ นี่ในทางตะวันออกกับในทางตะวันตกนับถือลัทธิต่างกัน เพราะทางตะวันตกเขาเข้าไม่ถึงหัวใจ เขาเข้าถึงวัตถุ วัตถุเขาเจริญ แต่หัวใจเขาว่าแห้ว เราเข้าถึงหัวใจ นี่มีความกตัญญูกตเวที รักพ่อ รักแม่ มีการรู้จักคนคิดคนชั่ว รู้จักการอภัย

สิ่งนี้เกิดขึ้นมาจากหัวใจ แต่วัตถุของเรา เห็นไหม เราไม่ยึดติดตรงนั้น สิ่งต่างๆ สังคมตถุผลึกมาเป็นประเพณีวัฒนธรรม แล้วเราเกิดมาท่ามกลางสิ่งนี้มีคุณค่ามาก แต่เราไปมองกันข้างนอก ไม่มีใครชื่นชม ไม่มีใครเตือนสติสังคม ให้สังคมนี้เห็นแก่ความสุขความทุกข์ของใจมากกว่า ให้เห็นคุณธรรม ให้เห็นความจริงมากกว่า

นี่ถ้ามีคุณธรรมมันเตือนสังคมได้ เป็นหลักชัยของสังคม เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระอรหันต์ร้องไห้ พระโศดาบันนะ บอกว่า “ดวงตาของโลกดับแล้ว” ความรำพึง รำพันของพระโศดาบันนะ

“ดวงตาของโลกดับแล้ว”

เป็นคนชั้นนำสังคม เป็นหลักของสังคม แล้วสังคมยอมรับเชื่อถือ เห็นไหม นี่ถ้ามันดีแล้ว สังคมเชื่อถือ อันนี้พูดสิ่งใดเขาก็ฟัง ถ้าสังคมไม่เชื่อถือนะ พูดไปเถอะไม่มีน้ำหนักสิ่งใดๆ เลย

นี่ดีจากภายในมันชนะตนเองก่อน เพราะตนเองไม่ต้องการลาภยศสรรเสริญ ไม่ต้องการสิ่งใดๆ เลยเขาถึงเชื่อถือ แต่ถ้ามันต้องการ เห็นไหม มันมีเล่ห์ มันมีเหลี่ยม มันมีการหมกเม็ดผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่มีทับซ้อน เพราะทับซ้อนมันเป็นของโลกๆ สังกรรมซ้อนไม่ได้ ถ้าซ้อนกิเลสมันหลบในเปลือกในมุมที่ความซับซ้อนนั้นละ กิเลสมันครอบหัวเรา แต่ถ้าเรามีความสะอาดบริสุทธิ์นั้นมันจะชนะเข้าไป ชนะเข้าไป ถึงต้องมีศีล สมาธิ ปัญญา

ทำได้นะ ทุกคนมีสิทธิ์ทำได้เพราะเราเป็นเจ้าของศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นเจ้าของเพราะมีใจสัมผัส เราทำได้ ทุกคนทำได้ แต่จะเข้มแข็งมีความจงใจทำหรือไม่มีเท่านั้นเอง ถ้ามีความจงใจทำนะมันจะเห็นแล้วรู้สึกของเราเข้ามา จะทำได้ด้วยความมั่นใจ เอวัง